

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü
İstihdam Daire Başkanlığı

TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

Bakanlığımız tarafından, 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu kapsamında ihtiyaç sahibi birey ve ailelerin desteklenmesine yönelik sosyal yardım programları yürütülmektedir. Sosyal Yardımlar Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen söz konusu faaliyetlerle ihtiyaç sahiplerinin temel gereksinimlerinin karşılanması yanı sıra bireylerin ekonomik ve sosyal hayata katılımlarının desteklenmesi amaçlanmaktadır.

Sosyal yardım yararlanıcılarının istihdama katılımlarının artırılması ve sosyal yardım-istihdam bağlantısının güçlendirilmesi, Bakanlığımızın temel politika öncelikleri arasında yer almakta olup bu doğrultudaki hedef ve faaliyetlere On İkinci Kalkınma Planı ile Bakanlığımız 2024-2028 Stratejik Planı'nda özel önem atfedilmektedir. Bu kapsamda, sosyal yardım yararlanıcılarının aktif işgücü politikalarıyla desteklenerek üretken ve sürdürülebilir gelir kaynaklarına erişimlerinin sağlanması, ekonomik hayata katılımlarının güçlendirilmesi ve sosyal yardıma duyulan ihtiyacın azaltılması hedeflenmektedir.

Bunun yanında 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun Ek 5. maddesi ile sosyal yardım faydalanıcılarının istihdamının teşviki amacıyla "Özel İşveren Sigorta Prim Desteği" düzenlenmiştir. Özel İşveren Sigorta Prim Desteği kapsamında, 5510 sayılı Kanun uyarınca prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesine ait tutar Bakanlığımız tarafından karşılanmakta olup destek süresi sigortalının işe başladığı tarihten itibaren bir yıldır. Destek süresi sona ermeden işten ayrılan sigortalının yeniden istihdam edilmesi hâlinde ise Yönetmelikte öngörülen şartların sağlanması kaydıyla kalan teşvik süresi yeni işyerinde de kullanılabilir.

Destekten yararlanabilmesi için, işe alınacak kişinin işe giriş tarihinden önceki son bir yıl içerisinde en az bir kez nakdî düzenli sosyal yardım alan bir hanede ikamet ediyor olması, 5510 sayılı Kanunun 60 ıncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında bulunması, İŞKUR'a kayıtlı işsiz olması ve özel sektör işvereni tarafından 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında özel sektör işverenlerince 26/4/2016 tarihi ve sonrasında istihdam edilmesi gerekmektedir.

Bununla birlikte destekten yararlanacak işyerinin özel sektör işverenine ait olması, işe alınan sigortalının işyerinin bir önceki takvim yılında Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilen ortalama sigortalı sayısına ilave olarak istihdam edilmesi, işverenin Sosyal Güvenlik Kurumuna karşı bildirim ve prim ödeme yükümlülüklerini yasal süresi içerisinde yerine getirmesi, yasal ödeme süresi geçmiş prim ve idari para cezası borcunun bulunmaması, çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği yönünde tespitin bulunmaması gerekmektedir.

İşverenlerin ihtiyaç duydukları iş gücüne daha hızlı erişmelerini ve işe alım süreçlerini daha etkin şekilde yürütebilmelerini sağlamak amacıyla İŞKUR tarafından kullanıma sunulan Aday Havuz Sistemi

(<https://adayhavuz.iskur.gov.tr/>) aracılığıyla, işverenler ilan yayımlamaksızın İŞKUR'a kayıtlı iş gücü arasından ihtiyaç duydukları meslek, öğrenim durumu, yaş ve benzeri kriterler doğrultusunda arama yapabilmekte, uygun niteliklere sahip adayların özgeçmişlerini inceleyerek kendi aday havuzlarını oluşturabilmekte ve uygun gördükleri adayları sistem üzerinden mesaj göndererek görüşmeye davet edebilmektedir. Söz konusu sistemde "Sosyal Yardım Alanlar" filtresi sayesinde sosyal yardım yararlanıcıları kolaylıkla belirlenebilmekte olup, bu filtre ile belirlenen kişilerin istihdam edilmesi ve mevzuatta yer alan diğer şartların taşınması halinde işverenler 3294 sayılı Kanunun Ek 5 inci maddesi kapsamında uygulanan Özel İşveren Sigorta Prim Desteğinden yararlanabilecektir.

Söz konusu teşvike ilişkin usul ve esaslara ekte yer alan "Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdamına İlişkin Yönetmelik"ten ulaşılabilen ve işverenlerin istihdam maliyetlerinin azaltılmasına katkı sağlayan anılan teşvike ilişkin bilgilendirmenin Birliğiniz bünyesindeki işverenlere duyurulması, işverenlerin söz konusu destekten yararlanmalarının ve İŞKUR Aday Havuz Sistemini etkin şekilde kullanmalarının teşvik edilmesi hususunda;

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Ek: Sosyal Yardım Yararlanıcılarının İstihdamına İlişkin Yönetmelik (3 Sayfa)

SOSYAL YARDIM YARARLANICILARININ İSTİHDAMINA İLİŞKİN YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarınca uygulanan nakdi düzenli sosyal yardım programlarından yararlananların istihdam edilmesi halinde verilecek sigorta prim desteği ile çalışabilir durumda olanların işe veya mesleki eğitime yönlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik, nakdi düzenli sosyal yardımlardan yararlanan ve bu Yönetmelikte belirtilen şartları haiz çalışabilir durumda olan kişileri kapsar.

Dayanak

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, 29/5/1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun ek 5 inci maddesinin dokuzuncu fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı,
- Bütünleşik Sistem: Sosyal yardımlara ilişkin tüm iş ve işlemlerin yürütüldüğü, sosyal yardım verileri ile yararlanıcıların sosyo-ekonomik verilerinin tutulduğu Bütünleşik Sosyal Yardım Bilgi Sistemi ve veri tabanını,
- E-Bildirge: 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı çalıştıran işverenlerin, bu sigortalılara ilişkin bildirimleri yapmalarına imkân sağlayan elektronik sistemi,
- Hane: Aralarında akrabalık bağı bulunsun ya da bulunmasın adres kayıt sistemindeki kayıtlara göre aynı konutta ya da aynı konutun bir bölümünde yaşayan bir kişiyi veya birden fazla kişiden oluşan topluluğu,
- İŞKUR: Türkiye İş Kurumunu,
- Nakdi Düzenli Sosyal Yardım: Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenen şartlı eğitim yardımları, şartlı sağlık yardımları, şartlı gebelik yardımları, eşi vefat etmiş kadınlara yönelik yardımlar, muhtaç asker ailelerine yönelik yardımlar, öksüz, yetim ve asker çocuğu yardımları ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Kurulu tarafından belirlenecek diğer düzenli yardımları,
- SGK: Sosyal Güvenlik Kurumunu,
- Sigorta Primi Desteği: 3294 sayılı Kanunun ek 5 inci maddesi uyarınca prime esas kazanç alt sınır üzerinden hesaplanan sigorta primi işveren hissesi tutarını,
- Vakıf: 3294 sayılı Kanunla kurulan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarını, ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Sigorta Primi Desteğinden Yararlanma Şartları

Destek kapsamında bildirilecek sigortalıda bulunması gereken şartlar

MADDE 4 –(1) Sigorta primi desteğinden yararlanılacak sigortalıda aşağıdaki şartlar birlikte aranır:

- İşe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde nakdi düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede bulunmak,
- 5510 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olmak,
- İŞKUR'a kayıtlı işsizler arasında olmak,
- 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında özel sektör işverenlerince 26/4/2016 tarihi ve sonrasında işe alınmış olmak.

Destekten yararlanacak işyerlerinde bulunması gereken şartlar

MADDE 5 –(1) Sigorta primi desteğinden yararlanacak işyerlerinde aşağıdaki şartlar birlikte aranır:

- İşyerinin özel sektör işverenine ait olması,
- Sigortalının işe alındığı yıldan bir önceki takvim yılında işyerinden SGK'ya bildirilen aylık prim ve hizmet belgelerinde veya SGK tarafından belirlenen diğer bildirim yöntemlerinde kayıtlı sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak çalıştırılması,
- Aylık prim ve hizmet belgelerinin yasal süresi içinde SGK'ya verilmesi,
- Tahakkuk eden sigorta primlerinin yasal süresi içinde ödenmesi,
- Yasal ödeme süresi geçmiş sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idari para cezası ile bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının bulunmaması,
- Çalıştırdığı kişileri sigortalı olarak bildirmediği yönünde tespitin bulunmaması.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sigorta Primi Desteğinin Uygulanması

Desteğin finansmanı ve süresi

MADDE 6 –(1) 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinde sayılan ve 82 nci maddesi uyarınca belirlenen prime esas kazanç alt sınırı üzerinden hesaplanan sigorta primlerinin işveren hisselerine ait tutarın tamamı Bakanlık tarafından karşılanır.

(2) Bakanlık tarafından karşılanacak sigorta primi desteği tutarı, 5510 sayılı Kanunun 81 inci maddesinin birinci fıkrasının (ı) bendinde yer alan beş puanlık indirim ile birlikte uygulanması halinde prime esas kazanç üst sınırına kadar olan kazançlar üzerinden hesaplanacak malullük,

yaşlılık ve ölüm sigortası primlerinde beş puanlık indirimin ardından, prime esas kazanç alt sınırına kadar olan kazançlar üzerinden kalan işveren hissesine karşılık gelen tutarın tamamıdır.

(3) Bu kapsamda uygulanan destek süresi sigortalının işe başladığı tarihten itibaren bir yıldır.

(4) Sigortalının destek kapsamında işe başladığı işyerinden bir yıllık destek süresi dolmadan ayrılıp aynı işyerinde veya aynı işverene ait farklı bir işyerinde veya farklı bir işverene ait işyerinde yeniden işe başlaması durumunda, bu Yönetmelikle belirlenen şartların sağlanması kaydıyla, sigortalının sonradan işe girdiği yerlerde kalan teşvik süresi kadar destekten yararlanılabilir.

(5) Bu maddede belirtilen sürelerin takibini SGK yapar.

Sigorta primi desteğinin işleyişi

MADDE 7 – (1) Sigortalının işe başladığı tarihten önceki son bir yıl içerisinde nakdi düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olanların hanesinde ikamet edenler hane bazlı olarak Bakanlık tarafından elektronik ortamda SGK'ya bildirilir.

(2) Bakanlık tarafından SGK'ya bildirilen hanelerde ikamet edenlerden 5510 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında bulunanlar SGK tarafından tespit edilir.

(3) Bu maddenin ikinci fıkrası kapsamında tespit edilen kişilerin İŞKUR'a kayıtlı işsiz olup olmadığı İŞKUR tarafından elektronik ortamda SGK'ya bildirilir.

Başvuru şekli

MADDE 8 –(1) Sigorta prim desteğinden yararlanmak isteyen işverenler e-Bildirge sistemi üzerinden ya da SGK tarafından belirlenen diğer bildirim yöntemleri ile başvuruda bulunur.

(2) İşverenler tarafından e-Bildirge sistemi üzerinden yapılan başvuruda destekten yararlanmaya ilişkin kontroller e-Bildirge sistemi tarafından elektronik ortamda yapılır. Ancak, destek kapsamına giren sigortalının, işe alındığı yıldan bir önceki takvim yılında işyerinden bildirilen sigortalı sayısının ortalamasına ilave olarak çalıştırılıp çalıştırılmadığı hususu işverenlerce takip edilerek destekten bu sebeple yersiz yararlanılması halinde işverenlerden yersiz yararlanılan prim tutarları 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammı ile birlikte SGK tarafından tahsil edilir.

Ödeme

MADDE 9 –(1) Bir önceki yıla ait teşvikten yararlanmış kişilerin listesi ve teşvik tutarına ilişkin bilgiler SGK tarafından her yılın Mart ayının son iş gününe kadar Bakanlığa bildirilir.

(2) Bu madde kapsamında Bakanlığa bildirilen teşvik tutarı, bildirildiği tarihi takip eden ayın başından itibaren üç ay içerisinde Bakanlık tarafından SGK'ya ödenir. Ödemenin gecikmesi halinde prim alacaklarına uygulanan gecikme zammı uygulanır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Yönlendirme ve Müeyyide

İŞKUR'a kaydedilecek kişiler

MADDE 10 –(1) Aşağıdaki şartları birlikte haiz olan kişiler çalışabilir olarak nitelendirilir ve Vakıflar tarafından bütünsel sistem üzerinden İŞKUR sistemine kaydedilir:

a) Son bir yıl içerisinde nakdi düzenli sosyal yardımlardan en az bir defa yararlanmış olanların ikamet ettiği hanede bulunmak ve 5510 sayılı Kanunun 60 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin (1) numaralı alt bendi kapsamında olmak,

b) 18 yaşını doldurmuş ve 55 yaşından gün almamış olmak,

c) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında aylık almıyor olmak,

ç) 24/5/1983 tarihli ve 2828 sayılı Sosyal Hizmetler Kanununun ek 7 nci maddesi kapsamında engelli yakını olarak engellilerin evde bakımına destek için yapılacak sosyal yardımlardan yararlanmıyor olmak.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları sağlayan çalışabilir durumda olan kişiler İŞKUR tarafından durumlarına uygun işlere yönlendirilir, mesleki eğitime veya diğer aktif işgücü programlarına tabi tutulur.

(3) Teklif edilecek iş, mesleki eğitim veya diğer aktif işgücü programları ilçe belediyesi için ilçe sınırı, büyükşehir belediyesi için işyeri servis aracı veya en fazla iki şehir içi toplu taşıma aracıyla ulaşım sağlanabilen il sınırı dahilinde yer alır. Ancak kişinin istemesi halinde farklı il veya ilçelerde istihdam edilebilir.

(4) Bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartları sağlayan kadınların bakmak zorunda olduğu ilkökul çağında veya daha küçük yaşta çocuk ya da çocukları olması veya birinci fıkra da belirtilen şartları haiz kişilerin sürekli hastalık hali veya çalışmasına engel teşkil eden bu ve benzeri nitelikteki mazeretlerinin Vakıflar tarafından tespit edilmesi halinde bu tespit kararı Vakıfça kayıt altına alınarak bu kişiler çalışamaz olarak nitelendirilir ve İŞKUR sistemine kayıtları yapılmaz.

Müeyyide

MADDE 11 –(1) Mesleki eğitimi veya aktif iş gücü programlarını ya da İŞKUR tarafından teklif edilen işi haklı bir sebep olmaksızın üçüncü kez kabul etmeyenlerin nakdi düzenli sosyal yardımları, durumun İŞKUR sistemi üzerinden bütünsel sisteme bildirilmesini takip eden aybaşından itibaren bir yıl süreyle kesilir.

(2) Bu maddenin birinci fıkrası uyarınca yapılan iş ve işlemlere ilişkin itirazlar Vakıf mütevelli heyetlerince değerlendirilir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Desteğin uygulanmayacağı haller

MADDE 12 –(1) Yapılan muhtelif kontrol ve denetimlerde, çalıştırdığı kişileri sigortalı

olarak bildirmediği tespit edilen işverenler bir yıl süreyle bu destekten yararlanamaz.

(2) Bu destek hükümleri, 21/4/2005 tarihli ve 5335 sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükümünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren kurum ve kuruluşlara ait işyerleri ile bu işyerlerinin yaptırdığı her türlü alım ve yapım işlerine ilişkin işyerleri, sosyal güvenlik destek primine tabi çalışanlar ve yurt dışında çalışan sigortalılar hakkında uygulanmaz.

Diğer hükümler

MADDE 13 – (1) İşverenlerin SGK'ya olan sigorta primi, işsizlik sigortası primi, idaripara cezası ve bunlara ilişkin gecikme cezası ve gecikme zammı borçlarının 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre tecil ve taksitlendirilmiş veya ilgili kanunlar uyarınca yeniden yapılandırılmış olması; tecil, taksitlendirme ve yeniden yapılandırma işlemleri devam ettiği sürece destek hükümlerinden yararlanmaya engel teşkil etmez.

(2) İşverenin destekten yersiz olarak faydalandığının tespiti hâlinde, yararlanan destek tutarı 5510 sayılı Kanunun 89 uncu maddesi uyarınca gecikme cezası ve gecikme zammıyla birlikte SGK tarafından işverenden tahsil edilir. Tahsil edilen tutarlara ilişkin liste her yılın Mart ayının son gününe kadar Bakanlığa bildirilir. Bu tutar Bakanlıkça SGK'ya yapılacak destek ödemesinden mahsup edilir.

(3) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında oluşacak tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik 1/1/2018 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 15 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı yürütür.